

Πίστη καὶ πατρίδα εἶναι γιὰ μᾶς ἓνα πράγμα (Κόντογλου Φώτης)

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα

Πίστη καὶ πατρίδα εἶναι γιὰ μᾶς ἓνα πράγμα (Κόντογλου Φώτης)

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση εἶναι ἡ πιὸ πνευματικὴ ἐπανάσταση ποὺ ἔγινε στὸ κόσμο. Εἶναι ἀγιασμένη.

Ἡ ἐπανάσταση γίνεται τὶς περισσότερες φορές ἀπὸ κάποιες ὕλικες αἰτίες, ποὺ εἶναι ἡ σκλαβιά, ἡ στέρηση, ἡ κακοπέραση, τὰ βασανιστήρια, ἡ περιφρόνηση. Ἡ λευτεριά εἶναι ἡ θεότητα ποὺ λατρεύει ὁ ἐπαναστάτης, καὶ γι' αὐτὴ χύνει τὸ αἷμα του.

Μὰ τὴ λευτεριά, πολλὲς φορές, σὰν τὴν ἀποχτήσῃ ὁ ἐπαναστάτης, δὲν τὴ μεταχειρίζεται γιὰ πνευματικούς σκοπούς, ἀλλὰ γιὰ νὰ χαρεῖ τὴν ὕλικὴ ζωὴ μονάχα.

Κοντὰ στὴν ὕλικὴ ζωὴ ἔρχεται καὶ ἡ πνευματικὴ, μὰ τὶς περισσότερες φορές γιὰ πνευματικὴ ζωὴ θεωροῦνε οἱ ἄνθρωποι κάποιες ἀπολαύσεις ποὺ εἶναι κι αὐτὲς

ύλικές, κι ἄς φαίνονται σὰν πνευματικές.

Ἐνας ἐπαναστάτης τῆς γαλλικῆς ἐπανάστασης, νὰ ποῦμε, θεωροῦσε γιὰ πνευματικὰ κάποια πράγματα πού, στ' ἀλήθεια, δὲν ἦτανε πνευματικά.

Αὐτὸς ἤθελε ν' ἀποχτήσῃ τὴ λευτεριά, γιὰ νὰ κάνει αὐτὰ πού νόμιζε πὼς εἶναι σωστὰ καὶ δίκαια γιὰ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων σὲ τοῦτο τὸν κόσμον μοναχά, δηλαδὴ γιὰ τὴν ὑλικὴ ζωὴ τους, μὴ πιστεύοντας πὼς ὑπάρχει τίποτ' ἄλλο γιὰ νὰ τὸ ἐπιδιώξῃ ὁ ἄνθρωπος.

Γι' αὐτὸ λέγω πὼς, γιὰ τὶς περισσότερες ἐπαναστάσεις, οἱ αἰτίες πού τὶς κάνανε νὰ ξεσπάσουνε σταθῆκανε ὑλικές, καὶ ἡ ἐλευθερία πού ἐπιδιώξανε ἦτανε προορισμένη νὰ ἱκανοποιήσῃ μονάχα ὑλικὲς ἀνάγκες.

Ἡ ἐλληνικὴ ὅμως Ἐπανάσταση εἶχε μὲν γιὰ αἰτία καὶ τὶς ὑλικὲς στέρησεις καὶ τὴ κακοπάθησιν τοῦ κορμιοῦ, ὅπως ἡ κάθε ἐπανάσταση, ἀλλὰ, ἀπάνω ἀπ' αὐτὲς τὶς αἰτίες, εἶχε καὶ κάποιες πού εἶναι καθαρὰ πνευματικές. Καὶ πνευματικὸ, κατὰ τὴ γνώμη μου, ἀληθινὰ πνευματικὸ, εἶναι ὅ,τι ἔχει σχέση μὲ τὸ πνευματικὸ μέρος τοῦ ἀνθρώπου, μὲ τὴ ψυχὴ του, δηλαδὴ μὲ τὴ θρησκεία.

Ἡ σκλαβιὰ πού ἔσπρωξε τοὺς Ἕλληνες νὰ ξεσηκωθοῦνε καταπάνω στὸ Τοῦρκο δὲν ἦτανε μονάχα ἡ στέρησις καὶ ἡ κακοπάθησιν τοῦ κορμιοῦ, ἀλλὰ, ἀπάνω ἀπ' ὅλα, τὸ ὅτι ὁ τύραννος ἤθελε νὰ χαλάσῃ τὴ πίστη τους, μποδίζοντάς τους ἀπὸ τὰ θρησκευτικὰ χρέη τους, ἀλλαξοπιστίζοντάς τους καὶ σφάζοντας ἢ κρεμάζοντάς τους, ἐπειδὴ δὲν ἀρνιόντανε τὴ πίστη τους γιὰ νὰ γίνουνε μωχαμετάνοι.

Γιὰ τοῦτο πίστη καὶ πατρίδα εἶχανε γίνῃ ἓνα καὶ τὸ ἴδιον πράγμα, καὶ ἡ λευτεριά πού ποθοῦσανε δὲν ἦτανε μοναχὰ ἡ λευτεριά πού ποθοῦνε ὅλοι οἱ ἐπαναστάτες, ἀλλὰ ἡ λευτεριά νὰ φυλάξουνε τὴν ἀγιασμένη πίστη τους, πού μ' αὐτὴν ἐλπίζανε νὰ σώσουνε τὴ ψυχὴ τους.

Γιατί, γι' αὐτούς, κοντὰ στὸ κορμί, πού ἔχει τόσες ἀνάγκες καὶ πού μὲ τόσα βάσανα γίνεται ἡ συντήρησίν του, ὑπῆρχε καὶ ἡ ψυχὴ, πού εἶπε ὁ Χριστὸς πὼς ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ τὸ σῶμα, ὅσο περισσότερο ἀξίζει τὸ ροῦχο ἀπ' αὐτό.

Ἐκεῖνες οἱ ἀπλὲς ψυχές, πού ζοῦσανε στὰ βουνὰ καὶ στὰ ρημοτόπια, ἦτανε διδαγμένες ἀπὸ τοὺς πατεράδες τους στὴ πίστη τοῦ Χριστοῦ, καὶ γνωρίζανε, μ' ὅλο πού ἦτανε ἀγράμματες, κάποια ἀπὸ τὰ λόγια του, ὅπως εἶναι τοῦτα: «Τί θὰ ὠφελήσῃ ἄραγε τὸν ἄνθρωπον, ἂν κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλο, καὶ ζημιωθεῖ τὴ ψυχὴ του;»

Ἦ: «Τί θὰ δώσει ἄνθρωπος γιὰ πληρωμὴ τῆς ψυχῆς του;» «Ἡ ψυχὴ εἶναι πιὸ

πολύτιμη ἀπὸ τὴ τροφή, ὅπως τὸ κορμὶ ἀπὸ τὸ φόρεμα!» κ.α.

Γιὰ τοῦτο, κατὰ τὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς, χιλιάδες παλληκάρια σφαχτήκανε καὶ κρεμαστήκανε καὶ παλουκωθήκανε γιὰ τὴ πίστη τους, ἀψηφώντας τὴ νεότητά τους, καὶ μὴ δίνοντας σημασία στὸ κορμὶ τους καὶ σὲ τούτη τὴ πρόσκαιρη ζωὴ.

Στράτευμα ὀλάκερο εἶναι οἱ ἅγιοι νεομάρτυρες, ποὺ δὲ θανατωθήκανε γιὰ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ τούτης τῆς ζωῆς, ἀλλὰ γιὰ τὴ πολύτιμη ψυχὴ τους, ποὺ γνωρίζανε πὼς δὲ θὰ πεθάνει μαζί μὲ τὸ κορμὶ, ἀλλὰ θὰ ζήσει αἰώνια.

Ἄκούγανε καὶ πιστεύανε ἀτράνταχτα τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶπε: «Μὴ φοβηθεῖτε ἐκεῖνον ποὺ σκοτώνει τὸ σῶμα, καὶ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ κάνει τίποτα παραπάνω. Ἀλλὰ νὰ φοβηθεῖτε ἐκεῖνον ποὺ μπορεῖ νὰ θανατώσει καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴ ψυχὴ».

Ἡ ἐλευθερία, ποὺ γι' αὐτὴ θυσιάζονταν, δὲν ἦτανε κάποια ἀκαθόριστη θεότητα, ἀλλὰ ἦτανε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ποὺ γι' αὐτὸν εἶπε ὁ ἀπόστολος Παῦλος:

Κι ἄλλοῦ λέγει: «Σταθεῖτε στερεὰ στὴν ἐλευθερία ποὺ σᾶς χάρισε ὁ Χριστός, σταθεῖτε καὶ μὴν πέσετε πάλι στὸ ζυγὸ τῆς δουλείας. Γιατί γιὰ τὴν ἐλευθερία σᾶς κάλεσε. Ἀλλὰ τὴν ἐλευθερία μὴν τὴν παίρνετε μονάχα σὰν ἀφορμὴ γιὰ τὴ σάρκα σας».

Γιὰ τοῦτο εἶναι ἀγιασμένη ἡ ἐλληνικὴ Ἐπανάσταση, κι ἀγιασμένοι οἱ πολεμιστές τῆς, ὅπως ἦτανε ἀγιασμένοι ὅσοι πολεμήσανε μαζί μὲ τὸν Κωνσταντῖνο Παλαιολόγο, πρὶν ἀπὸ τριακόσια ἐξηνταοχτῶ χρόνια, κατὰ τὸ πάρσιμο τῆς Πόλης, καταπάνω στὸν ἴδιο ὄχτρο τῆς πίστεως τους.

Ἄκουσε μὲ τί λόγια μιλοῦσε ἐκεῖνος ὁ ἀγιασμένος βασιλιάς στοὺς στρατιῶτες του, σὰν νὰ ἔλεγε κανένα τροπάρη: «Ἐλθῶν οὖν, ἀδελφοί, ὁ δυσσεβῆς αὐτὸς ἀμηνῶς καὶ ἐχθρὸς τῆς ἀγίας ἡμῶν πίστεως, ἡμᾶς ἀπέκλεισε, καὶ καθ' ἐκάστην τὸ ἀχανὲς αὐτοῦ στόμα χάσκων, πῶς εὖρη καιρὸν ἐπιτήδειον ἵνα καταπίῃ ἡμᾶς καὶ τὴν πόλιν ταύτην, ἣν ἀνήγειρεν ὁ τρισμακάριστος καὶ μέγας βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐκεῖνος, καὶ τῇ πανάγνω τὲ καὶ ὑπεράγνω δεσποίνῃ ἡμῶν Θεοτόκῳ καὶ ἀειπαρθένῳ Μαρίᾳ ἀφιέρωσε καὶ ἐχαρίσατο, τοῦ κυρίαν εἶναι καὶ βοηθὸν καὶ σκέπην τῇ ἡμετέρῃ πατρίδι καὶ καταφύγιον τῶν χριστιανῶν, ἐλπίδα καὶ χαρὰν πάντων τῶν Ἑλλήνων, τὸ καύχημα πάσι τοῖς οὔσιν ὑπὸ τὴν τοῦ ἡλίου ἀνατολήν».

Καὶ στὸ τέλος εἶπε: «Ἐλπίζω Θεῷ λυτρωθείημεν ἡμεῖς τῆς ἐνεστώσης αὐτοῦ δικαίας ἀπειλῆς, δεύτερον δὲ καὶ ὁ στέφανος ὁ ἀδαμάντινος ἐν οὐρανοῖς ἐναπόκειται ἡμῖν, καὶ μνήμη αἰώνιος καὶ ἀξία ἐν τῷ κόσμῳ ἔσεται».

Στὴν ἐπανάσταση τοῦ Εἴκοσι ἕνα, ὅπως καὶ στὴν πολιορκία τῆς Πόλης, μαζί με τοὺς λαϊκοὺς πολεμοῦσανε πλῆθος ρασοφορεμένοι, καλόγεροι, παπάδες καὶ δεσποτάδες, καὶ τραβούσανε μπροστὰ μετὸ σταυρὸ στὸ χέρι, κι ἀπὸ πίσω τοὺς χίμιζε κλαίγοντας ὁ λαός, κ' ἔψελνε:

Γιὰ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερία, γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἅγια, γι' αὐτὰ τὰ δύο πολεμῶ, μ' αὐτὰ νὰ ζήσω ἐπιθυμῶ, κι ἂν δὲν τὰ ἀποκτήσω, τί μ' ὠφελεῖ νὰ ζήσω;

Στὴ Πόλη κρεμάστηκε ὁ πατριάρχης Γρηγόριος, ἀνοίγοντας πρῶτος τὸ μαρτυρολόγιο τῆς Ἐπανάστασης.

Ὁ Θανάσης Διάκος πολέμησε σὰν νέος Λεωνίδα, καὶ σουβλίστηκε γιὰ τὴ πίστη του. Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, ὁ Ἡσαΐας Σαλώνων, ὁ Ρωγῶν Ἰωσήφ, ὁ Παπαφλέσσας, ὁ Θύμιος Βλαχάβας, κι ἄλλοι πολλοί, πολεμήσανε γιὰ τὴν ἁγιασμένη πατρίδα τους.

Στὴ Τριπολιτσὰ κλειστήκανε στὴ φυλακὴ κατὰ τὴν Ἐπανάσταση οἱ δεσποτάδες τοῦ Μοριά, κ' οἱ περισσότεροι πεθάνανε μετ' ἀβάσταχτα μαρτύρια. Τὸ ἴδιο καὶ στὴ Πόλη, φυλακωθήκανε καὶ κρεμαστήκανε πολλοὶ δεσποτάδες.

Παρακάτω βάζω λίγα λόγια ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τοῦ ἀντιναύαρχου Γεωργίου Σαχτούρη:

«Παρασκευή, 25 Δεκεμβρίου. Ἐορτὴ τῶν Γενεθλίων τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀραγμένοι εἰς Ντάρδιζα μετ' ἡσυχον ἀέρα τῆς τραμουντάνας, πλὴν μετ' χιόνια.

Αὐτὴν τὴν ἡμέρα, διὰ τὸ χαρμόσουνόν της ἐορτῆς, τὸ πρωί, ὑψώνοντας τὴν σημαίαν μας, ἐρρίχθη καὶ μία κανονιά, καθὼς καὶ ὅλα τὰ ἑλληνικὰ ἐδῶ ἀραγμένα τὸ αὐτὸ ἔπραξαν.

Κυριακὴ, 15 Αὐγούστου. Ἐορτὴ τῆς Θεοτόκου. Ἐξημερώθημεν ἀραγμένοι. Ὑψώσαμεν τὰς σημαίας καὶ ἐρρίξαμεν καὶ ἀπὸ μίαν κανονιάν διὰ τὸ χαρμόσουνόν της ἡμέρας».

Ὁ ναύαρχος Κουντουριώτης ἔκανε τὴ προσευχὴ του, σὰν τοὺς παλιούς, νὰ τὸν βοηθήσει ἡ Παναγία στὴ ναυμαχία τῆς «Ἑλλης», κι ὅπου ἄλλοῦ τὸν καλοῦσε τὸ χρέος του. Τὸ ἴδιο κάνανε καὶ κάνουνε ὅλοι οἱ Ἕλληνες στὸ πόλεμο.

Κατὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πρῶτοι οἱ ἄνθρωποι τῆς θρησκείας πληρώσανε μὲ τὴ ζωὴ τοὺς τὸ καινούργιο χαρατὶ στὸν ὄχτρο τῆς πίστεως μας.

Ὁ μητροπολίτης τῆς Σμύρνης Χρυσόστομος κρεμάστηκε, ὁ δεσπότης τῶν Κυδωνιῶν Γρηγόριος θάφτηκε ζωντανός, ὁ Μοσχονησίωv Ἀμβρόσιος θανατώθηκε ἄσπλαχνα, κι ὅλοι οἱ παπάδες κ' οἱ καλόγεροι περάσανε ἀπὸ τὸ σπαθί.

Οἱ Γερμανοὶ κ' οἱ Ἴταλοὶ θανατώσανε κι αὐτοὶ τοὺς ρασοφορεμένους τῶν χωριῶν, γιὰ νὰ μὴν ἀπομείνουν παραπίσω ἀπὸ τοὺς ἄλλους θεομάχους.

Ναί! Πίστη καὶ πατρίδα εἶναι γιὰ μᾶς ἓνα πράγμα. Κι ὅπως πολεμᾷ τὸ ἓνα, πολεμᾷ καὶ τ' ἄλλο, κι ἂς μὴν ξεγελιέται.

Ἡ μάνα μας ἢ πνευματικὴ εἶναι ἢ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας, ποὺ ποτίστηκε μὲ πολὺ κι ἁγιασμένο αἷμα. Κανένας λαὸς δὲν ἔχυσε καὶ δὲν χύνει ὡς τὰ σήμερα τὸ αἷμα του γιὰ τὴ πίστη, ὅσο ὁ δικός μας.

Ἡ ὀρθόδοξη πίστη εἶναι ὁ θησαυρὸς ὁ κρυμμένος κι ὁ πολύτιμος μαργαρίτης ποὺ λέγει ὁ Χριστός.

Πηγή: agiazoni.gr